

Näringsdepartementet

Rådets möte (transportministrarna) den 22 mars 2007

Dagordningspunkt 5 b)

Rubrik: Externa relationer – sibiriska överflygningar

Dokument: 6590/07

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 8 december 2006

Bakgrund

Ända sedan sovjettiden tvingas de europeiska flygbolagen betala en särskild kompensationsavgift till det ryska flygbolaget Aeroflot för rätten att överflyga Sibirien. Dessa avgifter uppgår till betydande belopp, mer än 250 miljoner euro per år, och kommer utöver ordinarie överflygningsavgifter. Ryssland är ensamt i världen om att kräva sådana avgifter, vilka dessutom står i strid med internationella avtal (Chicago-konventionen).

Detta är ett stort problem som de enskilda länderna inte har lyckats lösa bilateralt.

I mars 2006 fick kommissionen mandat av rådet att förhandla med Ryssland om dessa avgifter, med målet att ingå ett avtal om att de skulle vara avskaffade senast vid utgången av 2013. Det finns i mandatet en tydlig koppling mellan ett sådant avtal och Rysslands inträde i WTO.

Kommissionen har, med biträde av medlemsstaterna, genomfört flera förhandlingar med Ryssland.

Förhandlingarna har varit komplicerade, bl.a. eftersom Ryssland hellre velat förhandla bilateralt med respektive medlemsland än att tala med kommissionen.

Vid toppmötet i Helsingfors den 24 november 2006 kunde dock kommissionären Barrot och den ryske transportministern Levitin ingå en överenskommelse om vissa principer för en modernisering av det ryska systemet.

Avtalet skall godkännas av rådet och medlemsstaterna samt den ryska regeringen. Det innehåller vissa viktiga principer som skall implementeras i de bilaterala luftfartsavtalen mellan medlemsstaterna och Ryssland.

Avtalet innebär bl.a. följande.

- alla betalningar skall senast den 1 januari 2014 vara transparenta, kostnadsrelaterade, icke-diskriminerande och i enlighet med Chicago-konventionen
- alla avgifter skall betalas till berörd rysk myndighet
- alla bestämmelser med krav på obligatoriskt kommersiellt samarbete mellan flygbolagen skall upphöra senast 1 januari 2014
- nya frekvenser under övergångstiden skall vara befriade från krav på betalning.
- alla överflygningsfrekvenser som "lånats" av Aeroflot skall få behållas
- redan från 1 januari 2010 skall vissa typer av avgifter avskaffas
- i en särskild skrivelse har minister Levitin uttryckt Rysslands beredskap att utöka överflygningsfrekvenserna för gemenskapens flygbolag

Eftersom nya överflygningar redan från ikraftträdandet blir avgiftsfria, råder enighet om att det behövs en särskild utjämningsmekanism för att undvika konkurrenssnedvridning. En särskild fond skall inrättas, och bara flygbolag som deltar i fonden skall kunna utpekas av gemenskapen att överflyga Sibirien.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 80.2, jämförd med artikel 300.2, första meningen, första stycket – kvalificerad majoritet

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar att en överenskommelse har nåtts i denna fråga och stöder förslaget till beslut.

Europaparlamentets inställning

Okänd

Förslaget

Kommissionen föreslår att rådet beslutar om undertecknande och provisorisk tillämpning av överenskommelsen.

Ekonomiska konsekvenser

Inga statsfinansiella konsekvenser förutses. Avgifternas avskaffande innebär stora ekonomiska lättnader för de flygbolag som överflyger Sibirien.